



Saksdokumenter:

KM 14.1/22 Første innstilling: Uttalelse om krigen i Ukraina

KM 14.2/22 Første innstilling: Uttalelse om krigen i Ukraina

Uttalelse om krigen i Ukraina

Endelig innstilling fra komité E

Sammendrag av saksorienteringen

Kirkemøtet 2022 har bedt om at det utarbeides en uttalelse om krigen i Ukraina.

Komiteens merknader

1. Komiteen ønsket at Kirkemøtet skal henvende seg til allmennheten, menighetene i Den norske kirke og kirkene i Ukraina. Ettersom dette er svært ulike målgrupper som krever ulike sjangre, har komiteen valgt å dele dette opp slik:
 1. Kirkemøtet vedtar uttalelsen «Krigen i Ukraina - samhold og håp».
 2. Kirkemøtet sender en hilsen til Kirkerådet i Ukraina.
 3. Kirkemøtet ber Bispemøtet henvende seg til menighetene med oppfordring til forbønn og solidaritet.
Uttalelsen bør legges ved Bispemøtets henvendelse til menighetene.
2. Komiteen har lagt vekt på at uttalelsens språk tydeliggjør hvem avsenderen er. Det kirkelige språket er balansert opp mot en språkbruk som kommuniserer til en bredere målgruppe.
3. Komiteen ønsker en aktuell uttalelse og tar utgangspunkt i den siste tids utvikling i Russland og Ukraina. Krigens konsekvenser i og utenfor Europa er vektlagt. Uttalelsen markerer et skille mellom den politiske ledelsen i Russland og det russiske folk. Dette er særlig viktig etter den siste utviklingen i Russland. Uttalelsen minner om at det også pågår krig og konflikter i andre deler av verden, og oppfordrer norske myndigheter til å ikke om dirigere humanitær støtte til Ukraina, på en slik måte at andre sårbare grupper i verden betaler prisen.
4. Komiteen satte pris på preses' åpningstale til Kirkemøtet og har valgt å innarbeide noen perspektiver derfra. Det handler om utfordringen til samhold og solidaritet i vårt land og i Europa og en tydeliggjøring av kirkens kjærlighetsbudskap. Kirken skal formidle håp, og derfor understreker uttalelsen håpsperspektivet og kirkens tro på at kjærligheten vil seire.
5. Komiteen har mottatt innspill fra komité B og F og har vurdert dem. Uttalelsen må være kort, og komiteen har bestrebet seg på å ikke ha med for mange momenter.
6. Komiteen har vurdert de syv endringsforslagene fra første plenumsbehandling. Alle er ivaretatt i bearbeidelsen av uttalelsen og ved at forslagene om nasjonal bønnedag og bønn for myndighetene oversendes Bispemøtet.

Avsnittet om menighetene i førsteutkastet er tatt ut og vil bli oversendt til Bispemøtet slik at det kan innarbeides i biskopenes henvendelse til menighetene.

7. Der er ikke gjort noen endringer i selve vedtaksforslaget (linje 1 – 7). Det er gjort omfattende endringer i forslaget til uttalelse (linje 10 – 68), og det gir derfor liten mening å presentere et «spor endring»-dokument. Teksten er kortet ned til det halve og utgjør nå en side. Den opprinnelige teksten finnes som førsteutkast i Go Plenum. I hilsenen (linje 71 – 107) er det gjort to små endringer som er markert i teksten.

Forslag til vedtak

- 1
- 2 1. Kirkemøtet vedtar uttalelsen «Krigen i Ukraina - samhold og håp».
- 3
- 4 2. Kirkemøtet sender en hilsen til Kirkerådet i Ukraina.
- 5
- 6 3. Kirkemøtet ber Bispemøtet henvende seg til menighetene med oppfordring til
- 7 forbønn og solidaritet.
- 8
- 9

Krigen i Ukraina - samhold og håp

10 *Det russiske angrepet på Ukraina ryster og splitter verden. Nå settes vår vilje til*
11 *samhold og solidaritet på prøve. Nå må vi stå sammen og styrke de gode kreftene som*
12 *kan få slutt på krigen og fremme rettferdighet og fred.*

13
14
15
16 Kirkemøtet fordømmer Russlands okkupasjon og krigføring i Ukraina og ser med sorg
17 og fortvilelse på utviklingen. Vi vil uttrykke vår dypeste medfølelse med det ukrainske
18 folket, men også solidaritet med de russerne som protesterer mot krigen. Vi er særlig
19 bekymret for alle barn og unge som nå frarøves liv og framtidsmuligheter.

20
21 Den russiske krigføringen er brudd på folkeretten og et alvorlig slag mot den inter-
22 nasjonale orden som ble etablert i Europa etter andre verdenskrig. Dokumenterte krigs-
23 forbrytelser og menneskerettighetsbrudd synliggjør en forakt for menneskeliv som er
24 vanskelig å fatte. Det russiske regimets mobilisering og trussel om bruk av atomvåpen
25 er en skremmende eskalering av krigen.

Krigen er opprør mot Gud

26
27 Angrepet på Ukraina er en hån mot de kristne og humanistiske verdiene Europa er tuftet
28 på. Krigens råskap er synd mot mennesker og opprør mot Guds vilje. Kirkemøtet
29 reagerer sterkt på de løgner som nærer krigen og alle former for politisk og religiøs
30 retorikk som brukes til å spre hat og undergrave fellesskap. Demokrati og respekt for
31 menneskeverd er ingen selvfølge, og må voktes og næres for ikke å forvitne.

32
33
34 Vi ber ledelsen i Den russisk-ortodokse kirke om å ta klar avstand fra krigen og delta i
35 økumeniske dialoger som fremmer forsoning og fred. Den norske kirke vil bidra til slike
36 samtaler, både i samarbeid med Kirkenes verdensråd og på andre måter.

37

38 **En urolig tid utfordrer**

39 Krigen i Ukraina reiser mange politiske og etiske dilemmaer. I Vest-Europa har det
40 skjedd en rask holdningsendring til våpenstøtte til land i krig. Dette utfordrer til
41 refleksjon om hvordan krig best kan avverges og avsluttes.

42

43 Det er viktig å huske at det foregår krig og væpnede konflikter også i andre deler av
44 verden. Nå omdirigeres humanitær støtte til Europa. Kirkemøtet oppfordrer innstendig
45 norske myndigheter til å opprettholde den humanitære støtten til andre deler av verden,
46 samtidig som man støtter Ukraina.

47

48 **Nå kreves det mer av oss**

49 Vi må, som samfunn og kirke, være med og betale hva kampen for fred koster. Krigens
50 følger blir stadig mer omfattende. Energikrise, matmangel og prisøkning rammer
51 millioner. Sammen med klimaendringer, miljøkatastrofe og pandemi, bidrar dette til å
52 forsterke forskjellene.

53

54 Nå er det tid for solidaritet, også i vårt land og med Europa, slik at vi unngår at krisen
55 fører til dype splittelser og økende sosial og politisk uro. Alle må bidra til fellesskapet
56 ut fra sine forutsetninger, og de mest utsatte må skjermes. Dette vil koste mer for de
57 fleste av oss.

58

59 Mange flyktninger fra Ukraina er kommet til Norge. Nå kommer det trolig også russiske
60 flyktninger. Russere generelt må ikke holdes ansvarlig for krigen, og trakassering av
61 russere i Norge er uakseptabelt. Vi har et godt naboforhold til det russiske folket, og det
62 vil vi ta vare på.

63

64 **Kjærlighetens vei**

65 Kjærligheten fra Gud driver oss til medmenneskelighet og til å arbeide for forsoning og
66 fred. Kirkene kan spille en viktig rolle i å lege krigens sår og bidra til gjenoppbygging. I
67 Ukraina står kirkene sammen. Den norske kirke vil be for og støtte det ukrainske folket.
68 Sammen med dem holder vi fast i håpet om at fred og rettferdighet vil seire.

69

70

71 **Hilsen til Kirkerådet i Ukraina**

72

73 Kjære søsken i Kristus.

74

75 Kirkemøtet i Den norske kirke sender med dette sin hilsen til våre kristne søsken i
76 Ukraina.

77

78 I over et halvt år har vi vært vitne til en grusom krig på ukrainsk jord. Vi ser lidelsene
79 denne meningsløse krigen medfører, og er dypt opprørt over det russiske regimets
80 ondskapsfulle krigshandlinger. Det er med forferdelse vi er vitne til alt som blir ødelagt,
81 både menneskeliv, relasjoner og materielle verdier. Vi tenker ikke minst på alle barn og
82 unge som rammes.

83

84 Denne tiden minner oss om at fred er verdifullt og skjært.

85

86 Som kristne må vårt svar på en krise alltid være forankret i bønn. Vi ber om fred og
87 rettferdighet i Ukraina. Vi ber for folket i Ukraina og landets ledere.

88 Vi deler sorgen over alle ofre for krigen og vi ber for alle dem som har mistet sine kjære
89 og sitt hjem og som er drevet på flukt. Vi ber for alle familier som splittes og som

90 opplever dyp sorg. Vi ber for alle dem som bidrar med hjelp og omsorg og som bringer
91 håp i en krevende tid.

92

93 Da Kirkemøtet i Den norske kirke var samlet 26. september 2022, drøftet vi hvordan vi
94 kan være håpsbærere i vår tid. Vi står sammen med det ukrainske folk og våre kristne
95 søsken og ber om kraft til å holde fast ved det håp vi deler. Det håp som er forankret i
96 vår tro på Jesus Kristus.

97

98 «La oss holde urokkelig fast ved bekjennelsen av håpet, for han som ga løftet, er
99 trofast».

100

Heb. 10, 23

101

102

103

Hilsen

104

105

106 Kristin Gunleiksrud Raaum

Olav Fykse Tveit

107 Leder av Kirkerådet

Preses i Bispemøtet

108

komitéleder

saksordfører